

IMPULZUS

A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ ÉS GYÓGYFÜRDŐ LAPJA 2006. ÁPRILIS-MÁJUS

A hónap eseménye

ÁPRILIS 10. :
Nemzeti rákellenes nap

A tartalomból:

- Tűzoltók a kórházban
- Épül-szépül a rehabilitációs központ
- EU-Fesztiválon jártunk
- Önvallomás: Dr. Sánczi Gyula

Búcsú Franciskától

Nehezen fogtam hozzá ennek a nekrológnak a megírásához, pedig tudtam, hogy meg kell írnom, és el kell mondanom. Nehezen, mert elment egy nővérünk, mert meghalt egy igen becsületes, szorgalmas és a szó legnemesebb értelmében egy segítőkész, igazi ember. Nekünk, a fehérgyarmati belgyógyászati osztály dolgozóinak Ő nem Nyilas Zsigmondné volt, hanem Franciska, vagy Franci, ahogy az egészségügyben mindig is keresztneveükön szólítják a nővéreket. 2001-től dolgozott osztályunkon és egész idő alatt úgy ismertük őt, ahogy örökké fognak Rá emlékezni: szolgál-

Ilyennek szerettük...

latkész, segítőkész, önzetlen, vidám, másokon mindig segíteni akaró és tudó embernek. Soha nem tudunk Tőle olyat kérni a nap bármely órájában, vagy a hét bármely napján, hogy ne segítette volna, legyen az osztályos munka, falunap, vagy országos egészségügyi rendezvény. Saját magát, idejét nem kímélve, önzetlenül végezte el a vállalt feladatot egyedül vagy munkatársaival, igazi példamutató munkabírással, és akarattal bíró munkatársat vesztettünk el benne. A sors most igazán igazságtalan volt Vele és velünk. Most nagyon sokkal tartozik az Úr nekünk. Nem azért, amiért sokat ígért, hanem azért, mert elvette tőlünk. Elvette tőlünk Franciskát úgy, hogy még esélyünk sem volt

érte harcolni. Franciska még halála után is segíteni fog a beteg embereken belső szerveinek transplantációra történő adományozásával. Ennek a nemes cselekedetnek reményében hívjuk a gyógyítás istenét Imhotepet, vagy görög nevén Aszklépioszt, az orvosok, gyógyszerészek, bábák és beteg emberek védőszentjeit Szent Damjánt és Szent Kozmát, hogy volt munkatársunk égi karrierjét segítsék és megkönnyítsék.

A belgyógyászati osztály összetartó közösségének nevében Franciska koporsója mellett fogadjuk, hogy gyermekeinek boldogulását elősegítjük. Elhunyt munkatársunk emlékét örökre és kegyelettel megőrizzük.

(A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő dolgozói nevében dr. Simon János, a fehérgyarmati belgyógyászat osztályvezető főorvosa búcsúzott. Részlet a temetésen elhangzott beszédből.)

Búcsú Tamástól

Még alig telt el néhány nap kedves ápolónőnk, Franciska temetése óta, mikor újabb fájdalmas veszteség érte kórházunk kollektíváját. Május 14-én elment közülünk Farkas Tamás, mindannyiunk kedves munkatársa, aki úgy tartozott a kórházhoz, mint az ajtó, amely bevezet rajta.

Most volt áprilisban 51 éves, és a jövő hónapban lett volna 30 éve, hogy intézményünkben dolgozik.

Ismert minden ajtót, minden telefonhuzalt, minden helyet és minden embert, a kórházban, hiszen munkája során végigjárta az összes lépcsőt és területet.

Fiatalon rövid ideig karbantartó, beteghordó volt, majd műtőssegéd előbb a fül-orr-gégészeti, majd a sebészeti, ezt követően a szülészeti osztályon. 18 éve került a központi igazgatáshoz, ahol rendészeti feladatokat látott el. Ettől kezdve haláláig mindig az első számú vezető mellett látott el bizalmi feladatokat.

Magas szinten művelt hobbijának, az operatőri munkájának is köszönhetően, 2003-ban a technikai munkatárs kinevezést kapta meg.

Vigyázott a kórház vagyonára, szerelte a telefonokat, felügyelte a biztonsági kamerákat. Beindította a kórház zárt láncú tv adását és a házi képűjságot. Neki köszönhetjük rendezvényeink magas színvonalú hang- és színpadtechnikájának biztosítását.

Örömet lelte abban, hogy videofelvételeivel megörökítette a kór-

ház életét. Megőrizte az utókor számára az építkezés fázisait, a kórházi ünnepeket, az osztályokon folyó munkát, speciális műtéti beavatkozásokat, kazetták százait hagyva hátra kedves lépcsőalatti műhelyében.

Kórházunk eseményeiről, fejlesztéseiről szóló kisfilmjei eljutottak a Minisztériumokig. A Szatmár-Beregi kórház fennállásának 10 éves évfordulójára archívumából összegyűjtötte és megalkotta utolsó nagy filmjét, mely végigköveti a fehérgyarmati és vásárosnaményi kórházak fúzióját követő 10 évet.

De árva már a kamera, és nem tűnik fel többé a folyosón mackós alakja, fejére tolt szemüveggel, kezében huzalos szerelő táskával,

vagy keretezésre váró képpel, fénymásolásra váró papírokkal. Nem láthatjuk többé kerékpározni a postára menet, vagy csekkekkel sietni az OTP-be. Visszavonhatatlanul eltávozott közülünk, de keze nyomát, s az emlékeket végérvényesen itt hagyta közöttünk.

Kegyetlen volt vele a sors, mert fiatalon halálos kórral sújtotta, de mégis kegyes volt vele, mert szenvedését rövidre szabta.

Ápolónő felesége és családja bánatában osztozva búcsúzik a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő vezetése és kollektívája Tamástól, a kedves és szeretett munkatárstól.

Garai Gábor verssorait idézem: „Körülöttem most minden első-tétedet, világosítson ma más én helyettem”

Ezentúl ő már égi kamerájával figyelni földi vesszőfutásunkat.

Búcsúzom én is, akinek oly sokszor és sok mindenben volt segítségére.

Bár nagyon közel álltunk egymáshoz, életében sosem tegeződtünk, de a halál közel hoz, átlép minden formaságot.

Isten veled kedves Tamás, nyugodjál békében! Emlékedet mindannyian szeretettel megőrizzük!”

(Dr. Vadász Mária főigazgatónő búcsúbeszède Farkas Tamás temetésén.)

Kezdi felölteni végleges formáját...

Tukacsné Elek Éva

Látványosan halad Fehérgyarmaton a volt fertőző osztály átépítése, melyben 80 ágyas Rehabilitációs Központ kap helyet. A korai rehabilitációt szolgáló létesítmény kezdi megmutatni arcát, hiszen már elkészült a magastető is.

Az épületet körülölelő földfeltöltés nagyobbik részének elbontását követően megnőtt a tér, szinte lélegzik a ház. A látványtervekről ismerős homlokzata szintén kezdi felölteni végleges formáját, a belső terekben sűrög-forog a sok szakember. Kellő organizáció mellett építenek és szerelnek, a pénzügyi-műszaki ütemezésnek megfelelően haladnak a munkák. A részletekről Tukacsné Elek Éva, a kórház műszaki igazgatója számolt be.

Adódott-e váratlan probléma?

- Bármely kivitelezés során napon-ta fordulnak elő problémák, ezeket azonnal meg kell és meg lehet oldani. Előállt viszont egy vismajor helyzet az alsó szint kialakítása során: a szokatlanul

magas talajvíz miatt a talajnedvesség elleni szigetelés helyett műszaki szükségességből utólagos talajvíz elleni szigetelést kell tervezetni, melynek a legmegfelelőbb alternatívája is jelentős többletköltséget jelent. Külön bosszantó, hogy az építési munkák jelentős része időközben ezen a szinten elkészült. (A sok eső miatt soha nem tapasztalt mértékű talajvízemelkedés következett be az Alföldön.) Most folynak a kooperációs egyeztetések a tervezővel, a lebonyolítóval és a kivitelezővel a legjobb megoldás kiválasztása érdekében. Mire ez a cikk megjelenik, remélhetőleg folynak az utólagos talajvíz elleni szigetelési munkák. Talán szerencse, hogy az építkezés fázisában jelentkezett a probléma és nem később, az üzemeltetés során.

A korábban elhangzottakból kiderült: vannak más elemei is a projektnek.

- A kapcsolódó kazánházi rekonstrukció a szerződésnek megfelelő ütemben folyik, melyről részletesen kollégám adott ugyanebben a számban tájékoztatást. A rehabilitációs központ orvos-

technológia szállítására közbeszerzési eljárást indítottunk, a felhívásunk megjelent a Közbeszerzési Értesítőben. Reményeink szerint sok pályázó lesz és sikerül időben lefolytatni. Főigazgatónő ennek érdekében már kinevezte a bíráló/értékelő bizottság tagjait is. Rövidesen elkészül az orvos-szakmai és ápolás-szakmai program is, mely más intézményekkel, háziorvosokkal, szakszolgálatokkal történő együttműködés kereteit és teendőit fogalmazza meg és készíti elő.

Időközben kell-e számot adni a projekttel kapcsolatban?

- Igen, a szakmai és pénzügyi közreműködő szervezetek részéről folyamatosan monitorizálják a projekt megvalósulását, a projektszervezet munkáját. A támogatási szerződés rögzíti, hogy mely szervezetek jogosultak ellenőrzésre, helyszíni látogatásra. Ezen kívül rendszeres írásbeli projekt-jelentéseket készítünk, most adtuk be a tizediket. Igyekszünk Lőrinczi János és Szűcs Attila projekttagokkal együtt megfelelni az elvárásoknak. Rajtuk kívül más munkatársak is segítik a megvalósítást.

Alakul a látványtervekből ismerős kép

Tűzoltók a kórházban

Átlagos napnak indult az az áprilisi, amelyiknek délelőtti dolgos perceit - derült égből vilámcsapásként - az intézményi riasztórendszer jelzése zavarta meg.

- Tűz van! - hallatszott a távolból, de pánikra nem jutott idő, a riasztást követő három percen belül ugyanis már a helyszínen volt a kórház tűzoltócsapata. Csak akkor és ott derült ki, lángokról szó sincs, tűzriadó próbát hajtottak végre (teljes titoktartás mellett) az intézmény területén.

- A tűzriadó-tervben foglaltaknak megfelelően - intézményeinkben Fehérgyarmaton és Vásárosnaményban - rendszeresen tartunk tűzriadó próbákat - tájékoztattott Szűcs Attila, a kórház műszaki igazgatóhelyettese, majd kiegészítette: - Ilyenkor figyelemmel kísérjük a tűzoltásban résztvevők tevékenységét és mérjük a szintidőket, amelyeket a gyakorlat

Tűzoltók a kazánháznál

végén kiértékelünk és levonjuk a következtetéseket. A legutóbbi próba mindkét kórházban jól sikerült, az előírtaknak megfelelően történt a feladatok ellátása.

Együtt a hivatásosokkal

Emellett a tűzoltóság is tart bizonyos időközönként bejárásokat a kórház épületeiben - mivel az intézmény kiemelt létesítménynek számít. Az elméleti foglalkozásokat követően tűzoltógyakorlatot szerveznek, amelyen a tűzoltók mellett részt vesz a kórház személyzete is. A közelmúltban az újraalakult fehérgyarmati köztes-

Gyorsan kell cselekedni

tületi tűzoltóság tartott gyakorlatot: a kazánháznál folyó munkálatok közben hegesztésből származó imitált tűzhez vonult ki a tűzoltó csapat.

- A kórházi felelősök célja, hogy a tüzet minél hamarabb megfékezzék és a hivatásos tűzoltóknak már ne legyen oltási feladatuk, vagy ha ez nem lehetséges, az embereket megvédjék és a károkat minimalisra mérsékeljék - hangsúlyozta Szűcs Attila, s hozzátette: - Úgy érzem, ehhez minden feltétel adott a kórházban, s nagy gondot fordítunk a szakdolgozók oktatására, képzésére is.

Felkészültek az árvízveszélyre

Mivel térségünket idén tavasszal is veszélyeztette az ár- és belvíz, a kórházra a napi tevékenységen túl plusz feladatok hárultak az elmúlt hónapban.

- Év elején felülvizsgáltuk a katasztrófa-tervet és elvégeztük a

szükséges módosításokat - emelte ki Szűcs Attila, műszaki igazgatóhelyettes, s hozzátette: - Tájékoztattuk továbbá a veszély esetén ellátandó feladatokról az érintett személyeket.

A kritikus időszakban folyamatos kapcsolatot tartottak a helyi és a

megyei védelmi bizottsággal és informálódtak az árvízi helyzet alakulásáról, az esetleges többletfeladatok ellátásának szükségességéről. Szerencsére komolyabb veszélyhelyzet nem alakult ki, így gyakorlati védekezésre nem volt szükség.

ÁPRILIS 10.: Nemzeti rákellenes nap

Dr. Szöke József

A Nemzeti Népegészségügyi Program 2010-re a 0-64 éves lakosság daganatok miatti halálozásának 10%-os mérséklését tűzte ki célul. Ennek egyharmadát (évente mintegy 1200 élet megmentését) a lakosságszűrési programcsomagtól remélik.

Bár 1996-tól megindult némi javulás a tendenciákban, a születéskor várható élettartamot tekintve 6-8 éves lemaradásban vagyunk az európai uniós átlag mögött. Ennek egyik oka, hogy számos daganatos betegséget tekintve "dobogós helyen" állunk Európában.

Három elemmel

A Nemzeti Népegészségügyi Program egyik legfontosabb célkitűzése, hogy legalább három évet lefaragjunk ebből a hátrányból. A program egyik alapvető eleme a daganatos betegségek visszaszorítása: 2010-re a 0-64 éves lakosság daganat miatti halálozásának 10%-os mérséklését

tűzték ki célul (a "kiindulópontnak" az 1999-es 34 225 halálozást tekintik). Ezt a célkitűzést szolgálja az elsődleges és másodlagos megelőzés, azaz az életmódbeli változásokra (leszokás a dohányzásról, egészséges táplálkozás, mértékletes alkoholfogyasztás) való nevelés és a szűrővizsgálatok megszervezése, amely a daganatos betegségek területén három nagy programot jelent: a 2001-ben megindult emlőszűrést, a 2003 szeptemberében megindult méhnyak-

szűrést és a 2004 januárjától lépcsőzetesen induló vastagbélszűrést. A fent említett 10%-os csökkenés egyharmadát évente mintegy 1200 élet/év) ettől a lakosságszűrési programcsomagtól remélik. Ugyanezt a három lakossági szintű szűrést ajánlotta a hazai programok korábban kialakított jellemzőivel - 2003 nyarán az EU is, így a WHO ajánlásait mindig is figyelembe vevő magyar szűrőprogram az uniós tervekkel is összhangba került.

Alapvető tanácsok a rák megelőzéséhez és korai felismeréséhez

- Ne dohányozz! Dohányzók, hagyjátok abba a dohányzást olyan hamar, ahogy csak lehet és ne dohányozzatok más jelenlétében! Nem dohányzók, ne próbálkozzatok a dohányzással!

- Óvd magad a túlzott napfénytől és kerüld a napon való leégést, különösen gyermekkorban!

- Szigorúan tartsd be az ismert munkahelyi karcinogénekre vonatkozó munkavédelmi előírásokat! Minden egészségvédelmi és biztonsági rendszabálynak tegyél eleget, ha ilyen anyagokkal találkozol!

- Ha alkoholt fogyasztasz - akár sört, akár bort, vagy szeszt - mérsékelj a fogyasztást!

- Kerüld az elhízást, fokozd a fizikai tevékenységedet, és korlátozd a zsíros ételek fogyasztását!

- Növekd a napi főzelék- és friss gyümölcsfogyasztást! Gyakran fogyassz magas rosttartalmú növényi láplálékot!

Figy népegészségügyi szűrővizsgálat célja, hogy korai, tünetmentes állapotban emelje ki azokat a pácienseket, akik már kezelésre szorulnak. A korai stádiumban felismert elváltozás nagy biztonsággal és sokkal eredményesebben gyógyítható, az ehhez szükséges technikai és emberi feltételek rendelkezésre állnak.

Fontos a megelőzés

A szűrés költséghatékony, ami azt jelenti, hogy a szűrésre és a korai stádiumú elváltozások kezelése fordított összegek alacsonyabbak, mint a szűrés nélkül kezelendő, súlyosabb stádiumú betegek kezelésére fordított összegek, azaz egy hatékony lakossági szűrés nemzetgazdasági cél is.

- Örülök, hogy ezen a napon a figyelem középpontjába kerül a daganatos betegség problémája, s annak, hogy ekkor is felhívhatjuk a figyelmet a betegségre, illetve hangsúlyozhatjuk a megelőzés fontosságát - fogalmazott dr. Szöke József, a szülészet-nőgyógyászat osztályvezető főorvosa, s hozzátette: - a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő intézményeinek felvevőterületén nem kampányszerűen, hanem folyamatosan történik a rákszűrés, amelyet tavaly szeptembertől decemberig méhnyakrákszűrő-programmal egészítették ki.

Személyre szólóan

Az országos tisztifőorvos személyre szóló levelében hangsúlyozta a vizsgálat jelentőségét, s kérte az érintett lakos, jelenjen meg a ki-

Korai felfedezése esetén többféle daganatos megbetegedés gyógyítható!

- Keresse fel orvosát, ha csomót észlel, vagy ha tekélye nem gyógyul (különösen a szájüregben)!

- Menjen orvoshoz, ha hőrén olyan elváltozás van, amely alakját, nagyságát vagy színét változtatja, esetleg vérzik!

- Vizsgáltasson ki minden makacsul fennálló problémát, legyen az állandó köhögés, rekedtség, a széklet vagy a vizelet ritmusának megváltozása, magyarázat nélküli fogyás!

Nők számára

- Szabályos időközönként csináltasson hüvelykenetet, vegyen részt szervezett méhnyakrákszűrési programban!

- Vizsgálja meg emlőit szabályos időközönként. Ha elmúlt 35 éves, vegyen részt mammográfiás szűrésben!

tokat. A tavalyi évben 6890 behívólevelét ment ki az érintettekhez, akik közül kb. 10 % jelent meg szűrésen..

- A szűrővizsgálattal felismerhető még azok a rendellenességek is, amelyekből sok-sok évvel később méhnyakrák alakulna ki. Ezek teljesen meggyógyíthatók és ilyen módon megelőzhető a pusztító méhnyakrák kialakulása, amelynek még napjainkban is hazánkban mintegy 600 asszony esik évente áldozatul - emelte ki dr. Szöke József, majd jó példaként említette a Menopausa Közhasznú Egyesület tagjait, akik mindannyian évente részt vesznek a szűréseken.

A vizsgálat 5-10 perc alatt elvégezhető, nem fájdalmas és a kórházak szakrendelésein ingyenes.

A rákról röviden - a SpringMed Kiadó betegtájékoztató füzeté

jelölt állomáson, Térségünk több településén a védőnő vitte el a behívó levelet a megadott címre, s megkapták a települések polgármesterei is a vizsgálati időpon-

Dolgozóink az uniós-fesztiválon

A május 1-jétől hat napon át tartott budapesti Európa Fesztivál, mely az idei év legnagyobb ingyenes kulturális fesztiválja volt. A rendezvényen a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő is bemutatkozott.

Az uniós csatlakozás évfordulóját és az elmúlt két év több mint tizenkétezer sikeres, az Európai Unió által támogatott programját, fejlesztését egy közel száz kulturális programból álló rendezvénysorozat köszöntötte a Kossuth téren.

Magyarországon az Európai Unióból érkező források felhasználásával és a sikeres pályázatainknak köszönhetően több ezer fejlesztés kezdődhetett meg. Az elmúlt két év uniós sikereit bemutató találkozó jókedvű, sokszínű szórakoztató forgatag volt.

Adatleolvasás után tanácsadás

Hogyan lehet uniós támogatást szerezni beruházásokhoz, fejlesztésekhez, projektekhez? Erre a kérdésre kaptak választ mindazok, akik benéztek az EU-sátorba, ahol az Unió által támogatott sikeres pályázók mutatkoztak be és egy beszélgetés keretén belül elárulták a titkot. A program részeként felállítottak egy élő, internetes, ötállomásos játszóházat, ahol az érdeklődők kipróbálhatták, mennyire lennének sikeresek egy uniós pá-

Csak mértünk, mértünk...

lyázat elkészítésében. A kíváncsiságukot öt tulajdonságukat tesztelhetők a játszóházban.

Kórházunk sátrában nagy volt a sürgés-forgás: a jelenlévő dolgozók az egészséges életmód fontosságára, a szűrővizsgálatok jelentőségére hívták fel a figyelmet. A betérőknek vérnyomást, vércukorszintet és testzsír százalékot mértek, diétás tanácsokat adtak, s hasznos információkkal, tanácsokkal látták el az érdeklődőket.

Gyógyfürdő konferencia

28. alkalommal tartott közgyűlést a Magyar Fürdőszövetség: a közelmúltban a romániai Szovátán találkozott a tagintézmények képviselői.

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő főigazgatója, dr. Vadász Mária és igazgatói: dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna ápolási igazgató, Tukacsné Elek Éva műszaki igazgató és dr. Somorjai Zsolt gazdasági igazgató is részt vett a rendezvényen. A házigazda

fürdőváros bemutatása után dr. Horváth Gábor elnök számolt be az elmúlt időszak eseményeiről, majd dr. Ákoshegyi György tartott tájékoztatót, s a román fürdőszövetség elnöke, Nicu Radulescu a fürdőszövetségnek a román gyógyturizmus fejlesztésében betöltött szerepéről tartott előadást. Szekcióüléseken különösen éles vita folyt a gyógyfürdők alacsonynak minősülő támogatásáról, az ártárgyalások előkészítéséről, az emelés el-

érhető mértékéről. (Mint ismert, a kezelések díjának 85%-át téríti az OEP, a beteg egy harmadik évben érvényben lévő rendelet alapján azt köteles 15%-ban kiegészíteni. A díjat az OEP két évente ártárgyalásokat követően változtatja, de sajnos a mértéke jelenleg nem fedezi a költségeket.) Sok szó esett a gyógyvíz gyógyító, gyógyszerkiváltó hatásáról, hatékonyságának vizsgálatáról, melyre vonatkozóan kutatást, illetve vizsgálatokat kezd egy szakértőcsoport - a munkacsoport tagja lesz dr. Vadon Ferenc reumatológus.

VÉRADÁS Június

02. Tarpa

07. Vámosoroszi

14. Túristvándi

19. Vásárosnamény

21. Nábrád

26. Kiszekeres

28. Jánkmajtis

Neonatólógus a gyermati kórházban

Emelkedik a gyermekek ellátásának színvonala az újszülött és koraszülött osztályon - erre enged következtetni dr. Erdész Csaba, a gyermekosztály osztályvezető főorvosa közelmúltban szerzett neonatológia-szakvizsgálója.

(A neonatológia az egészséges és a beteg újszülöttek élettanával, kór-oktanával foglalkozó orvostudományi szakterület.

- Korábbi munkahelyeimen - a Debreceni Gyermekklinikán és a nyíregyházi megyei kórház I. gyermekosztályán - sok tapasztalatot szereztem a koraszülött-ellátás területén, ebből következően egyértelmű volt számomra, hogy a szakmai továbbfejlődés részeként szakvizsgázom neonatológiából - emelte ki dr. Erdész Csaba, s hozzátette: - Tekintettel arra, hogy a Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő intézményében évente jelentős a születésszám, illetve a koraszülött osztályon is sok a kezelt gyerek, jól hasznosítható a megszerzett tudás.

A gyermekosztály részeként működő koraszülött osztályon a gépi

lélegeztetést nem igénylő koraszülöttek, az alacsony súlyú újszülöttek, az újszülöttkori fertőzésben szenvedők, a komplikált szülésen (pl. császármetszés) átesett újszülöttek ellátása történik.

Nehéz feladat

- A csecsemőhalálozást egy ország egészségügyi ellátási színvonala mérőszámának tekintik. Sajnos ma Magyarországon a koraszülés még problémát jelent, ezért is fontos a jó ellátás - elemzett a főorvos, majd kiegészítette: - A csecsemőhalálozás legfontosabb tényezői között szerepel a koraszülöttség problematikája, ezért is lenne fontos a koraszülések számának csökkentése, amely egyelőre nehéz feladat elé állítja az orvosokat. A koraszülötteknél elengedhetetlen a minél magasabb színvonalú ellátás, mellyel megadhatjuk az esélyt számukra, hogy az érett újszülöttekhez hasonló életminőségben élhessenek. A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő neonatológiai ellátásának további fejlesztéséhez reményeim szerint a koraszülött osztály műszerezettségének fejlesztése is társul a jövőben.

A koraszülött osztályon lévő babák speciális szaktudást és nagyobb odafigyelést igényelnek

MÁJUS 8.: Nemzetközi Vöröskeresztes Nap

Az idei év májusa kétszeresen is ünnep a Vöröskereszt számára. Ebben a hónapban van ugyanis a nemzetközi szervezet Világnapja, s idén 125 éve annak, hogy létrejött a Magyar Vöröskereszt.

A Magyar Vöröskereszt 1998 óta kiemelten közhasznú társaság, fővédnöke 1992 óta a mindenkori államfő. A szervezet célja az elesettek megsegítése, átfogó programjaival súlyos társadalmi problémák enyhítésére törekszik. A Magyar Vöröskereszt leginkább közismert tevékenysége a véradásszervezés, melyben térségünk évtizedek óta élen jár. De ezen kívül számos módon próbál megelőző, illetve mentő munkát végezni - így például oktatások, képzések szervezésével, kereső- illetve menekült-szolgáltatásokkal, katasztrófa-segélyezéssel és mentéssel valamint egyéb szociális tevékenységekkel.

A térségünkre jellemző kiemelt programok

- Önkéntes véradók toborzása, véradás lebonyolítása, országosan is kiemelkedő eredménnyel

- Szociális munka: sajnos közismert, hogy megyénk igen szegény, a területen él ma a legtöbb munkanélküli, sok az elesett, időskorú, segítségre szoruló ember, akiket a segélyezés valamilyen formájában kell részesíteni. Az ingyenes ruhaosztásokon a lakosság által behozott ruhákat, cipőket, játékokat és egyéb adományokat juttatják el a rászoruló lakosság, hajléktalanok, és egyéb szociálisan nehéz helyzetbe került emberek részére. Az ezeken az alkalmakon kiadott készletek a rászorulóknak részére térítésmentesen kerülnek kiosztásra. A téli ünnepek alkalmával köszöntik az időskorúakat, megajándékozzák a szegénysorsú gyermekeket.

- Tavasszal elsősegélynyújtó és csecsemőgondozó versenyeket szerveznek az általános és középiskolások részére, melynek lebonyolításában szakmai zsűriként a védőnők és a mentősök is részt vesznek. Ezúton is köszönjük valamennyi vöröskeresztes tagnak, véradásszervezőnek és aktivistának önfeláldozó munkáját.

Önvallomás:

A véradó
állomás
dolgozói
között
dr. Sáncei
Gyula

Mivel nem különösebben kedvelem a „vallomás” meghatározást a vegyes érzelmi töltés miatt, legyen ez az én megnyilatkozásom inkább visszatekintés az életemnek egy erre legalkalmasabb szakaszában; az aktív életút végén!

Vágjunk bele!

Kisparaszti család harmadik gyermekeként, 1936. nyarán láttam meg a napvilágot Szombathelyen, a Markusovszky Kórház szülészeti osztályán. Amikor az orvosok úgy ítélték meg, hogy szülői segítséggel folytathatom elkezdett életpályámat, egy hét után kiengedtek. Szüleim állandó lakhelyére, egy őrségi kis faluba (Zala megye, Lenti-járás) Szentgyörgyvölgyre vittek, ahol nagyon szép gyermekkorom volt, ahol elemi iskolai (általános iskolai) tanulmányaimat végeztem. A gyermekkor gondtalansága, szabadsága a zalai dombok, erdők között a természet, az állatok és növények szeretetét oltotta belém és ez az oltás ma is hatásos. Ezt a felhőtlen boldogságot édesapám és nagymamám biztosította nekem, mivel két kislány testvéremet (később felnőttkorban (torokgyíkban), később (szélbélgyulladásban) elvesztettük. Akkor én négy és fél éves voltam, emlékeim homályosak. A gondtalan gyermekkoromnak akkor

szakadt vége, amikor a háborúból, többszöri sebesülést követően hazatért, egyre betegbb édesapám is meghalt 1950-ben. Az általános iskolát befejezve egyértelművé vált, hogy tovább tanulok, a szomorú előzmények érlelni kezdték bennem az elképzelést: orvos leszek!

A gond csak az volt, hogy a helyi vezetőség és tanítóim azt szerették volna, ha mezőgazdász leszek, így az általános gimnáziumba történő kérelmemet elutasították, próbáltak átirányítani mezőgazdasági technikumba. Édesapám, aki 1950 nyarán már kórházban volt, és nagymamám, aki anyám helyett anyám volt, elfogadta az engem nagyon jól ismerő református tiszteletes, Galomboki Gaál Dénes bácsinak segítségét, aki felvételiztetett és bejuttatott a Pápai Református Kollégiumba. Igen ám, de egyházi iskolában, 1950-ben, fizetni kellett a tanításért, szállásért, és ezt az én halálos beteg édesapám és a TSZ-nyugdíjas nagymamám, a havi 280 Ft járadékból, nem igen tudták garantálni. Megoldás az lett, hogy félév után, tanulmányi eredményeim alapján tandíjmentes lettem és maradtam végig.

Édesapám halálát követően az árvaszék apám végakarátának megfelelően unokatestvérem férjét jelölte ki gyámomul, aki hatá-

rozott, tiszta fejű nagyon emberséges hivatásos katona volt, akinek én nagyon sokat köszönhetek, aki megindásaimat észérve alapján, de határozottan helyrerakta, így sikerült a pályán maradnom persze én is kellettem hozzá. Egy megindásom története: általános iskolai osztálytársam, legjobb barátom Vadnay Zoli bányásztanulónak ment Tatabányára. Amikor első karácsonyi szünetben hazamentünk a faluba és, természetesen, találkoztunk, szemem szám elállt az ő fekete egyenruhájától, szép cipőjétől és hosszú bőrkabátjától! Nem az én szegényes öltözetemet, viseltes télikabátomat nézték meg a faluban! Otthagytam a gimnáziumot, elmegyek én is bányásztanulónak, határozottam el, mit tesz a szép ruha! Ekkor jött nagymamám, majd a gyámom (Pista sógor bácsi), aki pontosan ismerve a hozzám vezető utat, türelemre, kitartásra buzdított, kilátásba helyezte, ha leérettségizem, elvégzem az egyetemet, nekem is lesz majd szép ruhám, bőrkabátom - és lett.

A nyarak munkával teltek el, hol a TSZ-ben, hol a helyi állami gazdaságban dolgoztam, az otthoniak jóindulatától körülvéve, hogy nagymamám „munkaegység”-eit szaporítsam, illetve megkeressem az őszre valót. 1954 tavaszán érettségiztem, majd felvételiztem a Budapesti Orvostudományi Egyetem általános orvos karára, sikerrel. A felvételire nem volt aki elkísérjen, először jártam Pesten, azt sem tudtam, hogy a villamosnak melyik oldalán kell felszállni, de a magyar nyelv mindent megoldott. A pesti évek, a rám szakadt nagy szabadsággal, szegénységgel, eleinte keservesek voltak. Létezett a boldogulásnak több útja is, én a lehetséges legjobbat választottam: szelektálva, de keményen tanultam, és minden alkalmat megragadtam a tisztességes pénzkeresésre, mert élnem kellett!

Dr. Sánczi Gyula

Rendszeresen adtam vért (50 Ft/dl), vagont raktam Budafokon, statisztáltam a Petőfi és Jókai Színházban, majd negyedév után, rektori engedéllyel, elvégeztem a mentőtiszti tanfolyamot, és rendszeresen dolgoztam a mentőknél. Megszűntek az anyagi gondok! Nyaranta építőtábor: Hanság, Mohács sziget, Sztálinváros

Az egyetemi évek közepe volt 1956, a forradalom vihara, amikor harmadéves medikusként bekerültem az I. sz. Sebészeti Klinikára, ahol Hedry professzor jóváhagyásával, végzésemig (1960) dolgoztam. Mérheterlen csalódást okozott, amikor Babits professzor (az egyetem rektora) közölte velem: annak ellenére, hogy dunántúli állásokat pályáztam ugyan, de Nyíregyházára kell mennem központi gyakornoknak, ami a körzeti orvosságnak nem is rossz előszobája, mert Szabolcsba kell az orvos, három évig nem is hagyhatom el a megyét!

Mondanom sem kell, mindent megpróbáltam, még katona orvosi állásért is kuncsorogtam, - hála istennek, hiába. A Nyíregyházi Kórház I. sz. Sebészetre érkeztem 1960. szeptember 20-án, az I. sz. Sebészeti Klinika (Bp.) ajánló soraival, s igen nagy szeretettel fogadtak. Kiváló szakemberek és nagyszerű emberek mellett dolgozhattam fél évet: Eisert tanár úr, Romhányi adjunktus, Dohanics dr., Maklári dr. nevét említem csupán, de említhetnék jópár nővért, műtősnőt, akiknek neve fogalom volt a szakmában. Szerelmem a sebészet iránt itt teljesedett ki, tanítottak, foglalkoztattak, bíztak bennem, követeltek. Jó volt! Ezt követte hat hónap szülészeti gyakorlat Gyöngyössy tanár úr osztályán, Hatala adjunktus irányításával. Innen is csupa szép emléket, sok-sok tudást hoztam magammal. Majd hat hónap belgyógyászat következett, újabb nagyon hasznos hónapok teltek el. Ezalatt a másfél év alatt

két alkalommal is szerettem volna a Minisztérium hatásköréből kikerülni és sebészetben elhelyezkedni, de nem volt kegyelem! Aztán mégis lett! Elkezdtek építeni az ötvenes évek végén a fehérgyarmati kórházat és én egy ígérvénnyel a zsebemben kijöttem ide körzetbe helyettesíteni, hogy majd az új kórházban kapok állást, nem biztos, hogy sebészetet, de manuális szakot. Így lettem én gégész. Közben Kovács igazgató úr felkérésére - hat hónapos debreceni kérés után - Aszódi professzor asszonytól veradó állomást szerveztem: transzfúziológiával és donorszervezéssel kezdtem foglalkozni. Ezirányú tevékenységem szorosán összekötött évtizedekre a megyei és helyi Vöröskereszt Szervezettel. Ez a transzfúziológiai donorszervezési tevékenységem ma is tart, ezt művelem még, nyugdíjasként.

Megszerettem a Nyilas főorvos úr által vezetett gégészetet, de a szerelem nem volt sírig tartó. Csaknem tíz év után váltottam, felkérésre megpályáztam a nyugdíjazás folytán megüresedett rendelőintézet vezető főorvosi állást és 1972-ben megkaptam. Az ehhez előírt szakképesítést (A társadalomorvostan-eü. szervezés) megcsináltam. Közben több ízben is megbízottként hosszabb-rövidebb ideig kórházat igazgattam, majd 1992-ben mozgásszervi és egyéb bajaim miatt véglegesen nyugdíjba mentem. Rokkantként, majd öregségi nyugdíjasként dolgozom azóta is, vezetem a Véradó állomást. Az eltelt negyvenegynéhány év alatt egyszer (1992-ben) kényszerültem táppénzre, igaz akkor fél évig egyfolytában, és, hogy ne teljen az idő hiába, beleástam magam a kínai akupunktúrába és jártassági vizsgát tettem.

A fehérgyarmati évek sok munkát, nagyszerű feladatokat, sok bizal-

mat jelentettek számomra és ezeket a kihívásokat nem lehetett visszautasítani. A szándék, hogy visszamegyek egyszer a Dunántúlra, egyre halványabb lett - elmúlt. Megszerettem a nagy folyók szabdalta vidéket, az őszinte, barátságos szatmári embert, ők a bizalmukba fogadtak, igényelték (igénylik!) a segítségemet és én igyekeztem (igyekszem!) minden erőmmel ennek megfelelni.

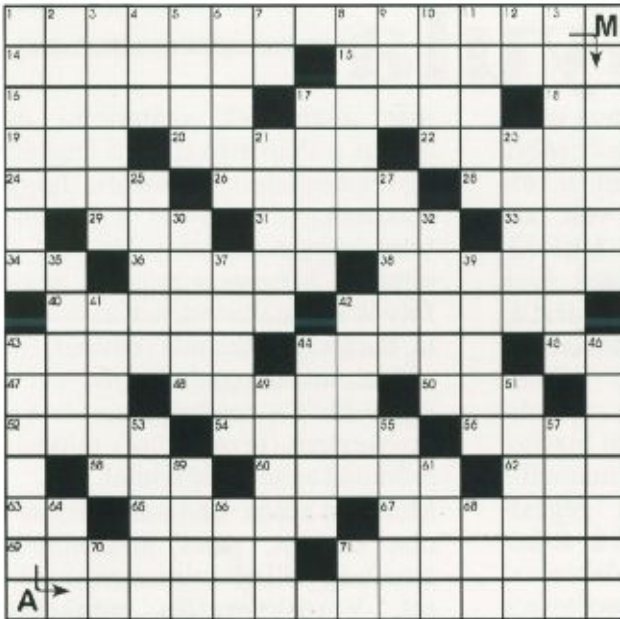
Munkám során számtalan elismerést kaptam, párat megemlítek önteltség nélkül: miniszteri dicséret, Vöröskeresztes munkáért arany fokozat, Árvízvédelemért emlékérem, Magyar Köztársaság Érdemkereszt bronz fokozat, a 40. veradásért emlékplakett, a város díszpolgára, a fehérgyarmati kórház aranygyűrűje. Ezeket az elismeréseket már a legtöbbször nem úszhattam meg, hiszen (majdnem) mindig olyan munkatársaim voltak és vannak, akikkel együtt kell menni és a vezetőt (sajnos többnyire csak őt) előbb-utóbb kitüntetik.

Igen nagy bűnöm, a végére is hagytam, hogy nincsenek gyerekeim, nem alapítottam családot. Ennek sok oka van, de ez egy külön fejezet. Hűséges társammal, aki az öregek otthonának intézményvezetője Jánkmajtison, csaknem két évtizede élek szeretetben, elégedetten.

Aktív pályám (életem) végén ezt a visszatekintést, mintegy ajánlasként az utánam következők számára, hadd zárjam egy latin mondással: „Si quis totam diem currens per venit ad vesperam, satis est.” (Aki egész nap futván este megérkezik, elégedett lehet.)

Dr. Sánczi Gyula a stafétát Korponai László, műszaki osztályvezető helyettesnek adta tovább, az ő vallomását következő számunkban olvashatják.

REJTVÉNY A doktornál

A Rejtvényünkben ezúttal egy hölgy orvosi vizitjének lehetünk tanúi.

- Mondja asszonyom, hogy: ah! - szól az orvos a hölgynek. A hölgy választát a rejtvény fő soraiban kapja meg.

Vízszintes 1. A hölgy válaszáának első része 14. Viccek alanyai 15. Lépcsőn közelíthető meg 16. Állvány - idegen eredetű szóval 17. ... Szultánság - arab állam 18. Indíték 19. Nyakban viselik 20. Díszes virágcserep-tartó 22. Szóösszetételek előtagjaként a jelentése: szél- 24. Teherautómárka 26. Nyomatott termékkel foglalkozó intézmény 28. Franz Kafka regénye 29. Újság 31. Prága - a prágaiak nyelvén 33. Ha fegyveres, akkor katonaság! 34. Genf egyik fele! 36. Jövendőmondók kártyája 38. Időre vonatkozik - költőiesen 40. Elővigyázatos 42. Frázis, bombaszt 43. Eltulajdonít 44. Alarm 45. Üzemi Bizottság 47. Részben agilis! 48. Építőanyag is 50. Anna idegen változata 52. ... bear - nálunk Maci Laci 54. Mértéktelenül iszik 56. Alezredes - röviden 58. Alsóréssz! 60. A Pál utcai fiúk árulója 62. Alma-... - városnév 63. Levéltávirat 65. A vályú is az 67. Totózik 69. Rakétára, lökhajtós repülőre jellemző adat 71. Királyi jelző

Függőleges: 1. Abu... - Carl Maria von Weber operája 2. Árasztás 3. Fát megmunkál 4. Részben fagyott! 5. Geometriai fogalom - névelővel 6. Amerikai színésznő (Kim) 7. Másik végek! 8. ... Buda! - mondás 9. Dám - keverve 10. Tübingiai város 11. Az arab Ali férfinév női párja 12.

Meserészet! 13. Pakson található 17. Művészeti irányzat 21. Óbuda nevezetes vendéglője 23. Ágybetét 25. Arab állam, fővárosa: Doha 27. Az ősök szülőföldje 30. Úszónőnk volt (Magda) 32. Arra a másik helyre 35. Könyv kézirat levele, lapja 37. Orosz drámaíró (Viktor Szergejevics) 39. zrínyi ... 41. Nagy orosz folyó 42. Diadal, dicsőség 43. A hölgy válaszáának második része 44. Lovassport-fajta 46. Jóhiszeműség, optimista hozzáállás 49. Telegyömöszöl 51. Minden...nélkülöző - rágalom 53. Trója város másik neve 55. ... hoz - megalkott 57. Attila régies változata 59. ... Mark - géppisztoly volt a II. világháborúban 61. PC-k központi része 64. Taszít 66. Vannak - angolul 68. A foszfor és a neon vegyjele 70. Éneklő hang 71. Régies kettősbetű

RECEPT Citromos csirkekrémleves

Hozzávalók 4 személyre: 0,5 kg csontos csirkemell, 20 dkg sárgarépa, 15 dkg petrezselyemgyökér, 5 dkg vöröshagyma, 5 dkg zellergumó, 1 gerezd fokhagyma, 1 púpozott evőkanál liszt, 4 dkg margarin, 1 dl tejszín, 2 db tojás-sárgája, 1 citrom leve, 1 csokor petrezselyem, őrölt bors, csipetnyi tengeri só

Elkészítése: Megtisztítjuk és hasábra vágjuk a zöldségeket, és a csirkemellel együtt 1 liter, sóval és borssal ízesített vízben puhára főzzük. A megfőtt csontos húst kivesszük a levesből, leőrözzük és kicsontozzuk, majd a húst csfokra vágjuk és félretesszük. A főtt zöldségeket a leves levéllel együtt összeturmixoljuk. A lisztből a margarinon világos rántást készítünk, ezzel sűrítjük az turmixolt levest. A tűzről levéve, állandó keverés mellett hozzámelegítjük a tejszínnel alaposan elkevert tojássárgákat. Utána beletesszük a húscsíkokat, meghintjük apróra vágott petrezselyemmel, és ízlés szerint savanyítjuk citrommal. **(Energiatartalom:** személyenként 325 kcal; 14,5 g zsír) **Egészségügyi tanácsok:** Ez az étel megfelel a magas vérnyomásban szenvedőknek, valamint a fogyókúrázóknak is. A hipertóniás betegnek csökkentenie kell a nátrium-bevitelt (konyhasó), biztosítani kell a megfelelő mennyiségű káliumot, napi rendszerességgel kell zöldséget és gyümölcsöt fogyasztani, előtérbe kell helyeznie a növényi eredetű táplálékokat, alacsonyabb zsírtartalmú ételeket, valamint kerülnie kell a cukros ételeket, italokat. Ugyanez igaz a fogyókúrázókra nézve is.

VICCEK

Az orvos felháborodva ripakodik rá betegére:

- Három hónapja kezelem magát sárgaság ellen, és csak most mondja, hogy japán?

- Használt az altatópor, amit a múltkor felírtam önnek? -kérdezi az orvos a páciensétől.

- Sajnos nem. Pedig minden este beszórtam vele az ágyamat.

- Doktor úr kérem, igaz az, hogy a házas emberek tovább élnek, mint a nőtlének? -kérdi egy férfi az orvost.

- Nem. Csak hosszabbnak érzik.

Sebész az idős bácsihoz a kórházban:

- Józsi bácsi, babonás?

- Én nem, fiam.

- Az jó, mert holnaptól csak bal lábbal kelhet fel.

